

Maturitní témata – Zeměpis

školní rok 2025/2026

- 1. Geografie jako věda a geografické informační zdroje** – definice geografie, předmět studia geografie, geografické vědní disciplíny, historie geografie, významní geografové a cestovatelé, geografické informační zdroje, význam geografie pro společnost
- 2. Vesmír a sluneční soustava** – vesmír a jeho vznik, galaxie, sluneční soustava (Slunce a další vesmírná tělesa – planety, hvězdy, meteoroidy, měsíce, komety), výzkum vesmíru
- 3. Země a Měsíc jako vesmírná tělesa** – vznik Země a formování zemského povrchu, tvar a rozměry Země, pohyby Země a jejich důsledky, vznik a pohyby Měsíce, slapové jevy
- 4. Kartografie a dálkový průzkum Země** – zeměpisné souřadnice, mapa a glóbus, kartografická zobrazení, práce při tvorbě mapy, měřítko mapy, obsah mapy, druhy map, dálkový průzkum Země, GIS
- 5. Litosféra a georeliéf** – stavba a složení Země, litosférické desky a jejich pohyby a vývoj, endogenní pochody (vulkanismus, zemětřesení, orografie), exogenní pochody a tvary georeliéfu jimi vytvořené
- 6. Mineralogie, petrologie a geologie** – nerost, mineralogie, fyzikální a chemické vlastnosti nerostů, rozdělení nerostů podle chemického složení, charakteristika vybraných nerostů, hornina, petrologie, vznik a rozdělení hornin, charakteristika vybraných vyvřelých, usazených a přeměněných hornin, charakteristika geologických období vývoje Země
- 7. Hydrosféra, kryosféra** – rozdělení zásob vody na Zemi, malý a velký oběh vody, oceány a moře – vlastnosti a pohyby mořské vody, vody pevnin (vodní toky a plochy), člověk a hydrosféra, kryogenní pochody a kryogenní tvary
- 8. Pedosféra, biosféra** – složení půdy, vznik půd, půdní profil, půdní druhy a půdní typy, prostorové rozmístění půd, člověk a pedosféra, bioklimatické pásy (geobiomy) a jejich rozmístění a charakteristika, bioklimatické výškové stupně, biosféra a člověk
- 9. Atmosféra** – složení a vertikální členění atmosféry, všeobecná cirkulace atmosféry a proudění vzduchu, podnebné pásy, počasí a meteorologické prvky, člověk a atmosféra
- 10. Obyvatelstvo a sídla** – územní rozmístění obyvatelstva, růst počtu obyvatel, struktura obyvatelstva, přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva, push a pull faktory, rozdělení sídel, urbanizace a její příčiny, sídelní systémy, problémy sídel
- 11. Světové hospodářství I.** – sektory hospodářství, hospodářská mapa světa, rozdělení světa na jádrové a periferní oblasti, primární sektor hospodářství – zemědělství (intenzivní a extenzivní zemědělství, hlavní oblasti pěstování plodin a chovu dobytka), rybolov, lesnictví
- 12. Světové hospodářství II.** – rozdělení průmyslu na lehký a těžký, těžba nerostných surovin, energetika, zpracovatelský průmysl (příklady různých typů výroby), doprava, služby (rozdělení služeb), cestovní ruch (druhy a formy cestovního ruchu, hlavní oblasti cestovního ruchu, cestovní ruch v ČR)

13. Politická geografie a mezinárodní organizace – stát, státní hranice, znaky státu, politická mapa světa a její vývoj (na příkladu vybraného regionu světa), státní zřízení, formy vlády, mezinárodní politické, vojenské a ekonomické organizace, ohniska napětí ve světě

14. Krajina a životní prostředí, globální problémy lidstva – základní pojmy (krajina, složky a prvky krajiny, životní prostředí, ekologie), typy krajin, vliv člověka na krajinu, ochrana životního prostředí (stupně ochrany), trvale udržitelný rozvoj, přírodní a civilizační rizika dnešního světa

15. Anglosaská Amerika – vymezení regionu, osídlování kontinentu, historické souvislosti, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, modelové státy – USA, Kanada

16. Latinská Amerika – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, závislá území, modelové státy – Brazílie, Argentina

17. Austrálie a Oceánie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, závislá území, modelové státy – Austrálie, Nový Zéland

18. Afrika – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, kolonizace, modelové státy – Egypt, Nigérie, Etiopie, Jihoafrická republika

19. Jihozápadní a západní Asie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, modelové státy – Izrael, Arabský poloostrov

20. Jižní a jihovýchodní Asie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, modelové státy – Indie, Indonésie

21. Centrální a východní Asie – vymezení regionu, osídlování kontinentu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a osídlení, hospodářství a cestovní ruch, problémy oblasti, modelové státy – Čína, Japonsko

22. Jižní Evropa – vymezení regionu, koloniální minulost, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu, modelové státy: Španělsko, Portugalsko, Itálie, Vatikán, Řecko

23. Západní Evropa – vymezení regionu, koloniální minulost, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu, modelové státy: Velká Británie, Francie, Nizozemí

24. Severní Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu, modelové státy: Norsko, Švédsko, Finsko, Island

25. Východní Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu, modelové státy: Rusko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Ukrajina

26. Jihovýchodní Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu, modelové státy: Rumunsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Srbsko

27. Střední Evropa – vymezení regionu, přírodní podmínky, obyvatelstvo a sídla, hospodářství a cestovní ruch, problémy regionu, modelové státy: Německo, Polsko, Slovensko, Rakousko

28. Česká republika I. – poloha, rozloha, přírodní poměry (geologie, geomorfologie, vodstvo, klima, půdy, biota) životní prostředí a ochrana přírody (stupně ochrany přírody v ČR a konkrétní příklady – NP, CHKO)

29. Česká republika II. – poloha, obyvatelstvo, sídla, hospodářství (těžba nerostných surovin, zemědělství, lesní a vodní hospodářství, průmysl, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby), UNESCO památky v ČR, zapojení ČR do mezinárodních organizací

30. Česká republika III. – administrativní členění, regiony ČR (charakteristika krajů – porovnání, specifika, sídla, hospodářství, cestovní ruch), místní region – Brno nebo místo trvalého bydliště